

# GHID DE COMPLETARE

pentru „Raportul de constatare privind participarea psihologului DGASPC la  
procedura de ascultare a minorului”

întocmit în temeiul art. 140<sup>3</sup> din Legea nr. 272/2004

*Model elaborat de:*

*Psih. Dr. Cătălin Luca și Psih. Dr. Gabriela Dumitriu*

*Comisia de psihologie clinică și psihoterapie*

## PRINCIPIUL GENERAL (OBLIGATORIU)

**Raportul se completează:**

- exclusiv descriptiv;
- pe baza observațiilor directe realizate în timpul procedurii de ascultare;
- fără interpretări clinice;
- fără concluzii privind relațiile parentale;
- fără recomandări juridice;
- fără formulări privind interesul superior al copilului;
- fără aprecieri privind credibilitatea, influențarea sau veridicitatea relatărilor.

**Regula de aur: Se consemnează ceea ce psihologul observă și ceea ce minorul exprimă, nu ceea ce psihologul presupune sau interpretează.**

## 1. DATE DE IDENTIFICARE

**Se completează:**

- numele psihologului;
- instituția (DGASPC);
- numărul dosarului;
- obiectul cauzei (așa cum apare în citație);
- data și locul ascultării;
- durata aproximativă a procedurii.

**Exemple de obiect al cauzei**

- stabilirea locuinței minorului;
- program de relații personale;
- exercitarea autorității părintești;
- suplinirea acordului pentru deplasarea în străinătate.

**Se evită:**

- formulări generale („dosar civil”);
- omisiunea obiectului cauzei;
- descrieri inutile.

## **2. TEMEIUL LEGAL ȘI SCOPUL DOCUMENTULUI**

**Secțiunea are caracter standard.**

Nu se adaugă:

- interpretări;
- concluzii;
- explicații personale.

Scopul raportului este exclusiv constatativ.

## **3. DATE PRIVIND MINORUL**

**Se completează:**

- numele și prenumele;
- vârsta;
- domiciliul (localitate și județ).

**Nu se introduc:**

- clasa școlară;
- rezultate școlare;
- informații medicale;
- alte elemente fără relevanță pentru procedura de ascultare.

## **4. CONTEXTUL ASCULTĂRII**

**Se completează:**

- data;
- participanții;
- condițiile în care s-a desfășurat procedura.

Se bifează numai condițiile constatate efectiv. Dacă una dintre condiții nu a fost îndeplinită, se descrie succint situația observată. Nu se folosesc formulări dramatice sau evaluative.

## **5. DESFĂȘURAREA ASCULTĂRII**

**Informarea minorului**

Se bifează numai elementele care au fost efectiv explicate copilului.

Înțelegerea procedurii

„Da”:

- răspunsuri adecvate;
- înțelegerea scopului discuției.

„Parțial” :

- sunt necesare clarificări suplimentare.

„Cu dificultate”:

- neînțelegerea evidentă a explicațiilor.

Participarea la discuție

„Activ”:

- răspunde spontan.

„Rezervat”:

- răspunde, dar limitat.

„Ezitant”:

- răspunsuri scurte, pauze frecvente.

**Exemple corecte:** „Copilul a solicitat clarificări privind unele întrebări.”: „Copilul a răspuns după intervale scurte de gândire.”

**Exemple incorecte:** „Minorul este anxios.”; „Copilul este influențat de unul dintre părinți.”; „Copilul este manipulat.”

## 6. OBSERVAȚII PRIVIND COMPORTAMENTUL MINORULUI

**REGULĂ OBLIGATORIE:** Se consemnează exclusiv observații directe.

Exemple corecte

- voce de intensitate redusă;
- contact vizual intermitent;
- pauze înaintea răspunsurilor;
- poziție corporală relativ stabilă;
- plâns;
- modificări ale tonalității vocii.

Exemple incorecte

- depresiv;
- anxios;
- influențat;
- manipulat;
- nesincer.

**Atenție și concentrare**

Exemple corecte:

- urmărește discuția;

- își întrerupe răspunsul la stimuli din mediu;
- își schimbă frecvent direcția privirii.

Exemple incorecte:

- este neatent;
- are deficit de atenție.

## **7. ELEMENTE RELEVANTE RELATATE DE MINOR**

**REGULĂ ESENȚIALĂ:** Se redau cât mai fidel ideile exprimate.

Se recomandă folosirea expresiilor:

- „copilul a relatat că...”;
- „copilul a precizat că...”;
- „copilul a menționat că...”.

Se evită

- „minorul consideră că...”
- „minorul este de părere că...”
- rezumări psihologice;
- interpretări.

## **8. ASPECTE PROCEDURALE OBSERVATE**

**Se consemnează:**

- solicitarea unei pauze;
- nevoia unor clarificări suplimentare;
- întreruperi ale discuției;
- modificări observabile ale comportamentului;
- alte elemente relevante pentru desfășurarea procedurii.

Nu se formulează concluzii.

## **9. OBSERVAȚII FINALE**

Aceasta este zona cu cel mai mare risc de depășire a competențelor.

**Se recomandă:**

- sinteză descriptivă;
- formulări prudente;
- referire exclusiv la contextul ascultării.

**Sunt contraindicate:**

- „este în interesul copilului...”
- „este bine să locuiască cu...”
- „mama este...”

- „tatăl este...”
- „copilul este influențat...”
- „copilul spune adevărul...”
- „copilul minte...”

**Formulare recomandată:** *„Observațiile consemnate reflectă exclusiv comportamentul observabil și elementele exprimate de copil în cadrul procedurii de ascultare.”*

## 10. DATA ȘI SEMNĂTURA

Se completează:

- data redactării;
- numele psihologului;
- semnătura.

## GREȘELI FRECVENTE

- transformarea raportului într-o evaluare psihologică;
- formularea de recomandări pentru instanță;
- analiza comparativă a părinților;
- interpretarea emoțiilor copilului;
- aprecierea credibilității relatărilor;
- utilizarea termenilor „manipulat”, „alienat”, „influențat”; „întrăinat”...
- formulări de tipul „este bine pentru copil...”;
- emiterea de concluzii care presupun expertiză psihologică.

**Principiul final: „Ce văd și ce aud – nu ceea ce cred.”**